

|Regeringens proposition

2008/09:58

Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom
enligt fiskelagen

Prop.
2008/09:58

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 23 oktober 2008

Fredrik Reinfeldt

Eskil Erlandsson
(Jordbruksdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

Mot bakgrund av att det har uppstått en osäkerhet om 47 § fiskelagen ger stöd för befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen att ta fisk och annan egendom i beslag, finns ett behov av att tydliggöra paragrafen. I propositionen föreslås därför att det i paragrafen uttryckligen ska anges att sådan befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske har sådan befogenhet. Förslaget innebär vidare att det i paragrafen ska anges samtliga myndigheter vid vilka det finns befattningshavare som har en sådan befogenhet med stöd av fiskelagen.

Den föreslagna ändringen föreslås träda i kraft den 1 februari 2009.

1	Förslag till riksdagsbeslut.....	3
2	Förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).....	4
3	Ärendet och dess beredning.....	6
4	Bakgrund och gällande rätt.....	6
5	Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom	7
6	Ikraftträdande och övergångsbestämmelser.....	9
7	Konsekvenser.....	10
8	Författningskommentar till ändring i fiskelagen.....	10
Bilaga 1	Författningsförslag i promemorian med förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).....	11
Bilaga 2	Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorian.....	12
Bilaga 3	Lagrådsremissens lagförslag.....	13
Bilaga 4	Lagrådets yttrande	15
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 oktober 2008	17

1 Förslag till riksdagsbeslut

Prop. 2008/09:58

Regeringen föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).

2 Förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

Prop. 2008/09:58

Härigenom föreskrivs att 47 § fiskelagen (1993:787) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §¹

Om någon ertappas på bar gärning när han begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket *tillkommer* fisketillsynsman som förordnats *därtill eller annan tjänsteman* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *skall* detta skyndsamt anmälas till *polis- eller åklagarmyndigheten*. Den som tar emot anmälan *skall* förfara som om han själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

Om någon ertappas på bar gärning när han *eller hon* begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket *har*

1. *fisketillsynsmän som getts förordnande enligt 34 § tredje stycket, och*

2. *sådana befattningshavare hos Kustbevakningen, Fiskeriverket eller länsstyrelsen* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske.

Samma befogenhet har, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom *eller henne*.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *ska* detta skyndsamt anmälas till *polismyndigheten eller åklagare*. Den som tar emot anmälan ska förfara som om han *eller hon* själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom *eller henne* har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

¹ Senaste lydelse 1995:1388.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *skall* omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan ske utan särskilda kostnader eller besvär.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *ska* omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan ske utan särskilda kostnader eller besvär.

Prop. 2008/09:58

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2009.

Fisket är i stor omfattning reglerat, dels av bestämmelser inom den gemensamma fiskeripolitiken, dels av nationella bestämmelser. För att säkerställa att fiskelagstiftningen efterlevs krävs en fungerande kontrollverksamhet. I denna verksamhet ingår bland annat kontroll av kvaliteten av fisk och fiskprodukter samt kontroll av efterlevnaden av bestämmelser om fiske vid landning av fisk.

Fiskeriverket och länsstyrelsen tillhör de myndigheter som utövar tillsyn över att fiskelagstiftningen efterlevs. För att syftet med kontrollerna ska kunna uppnås krävs att det finns en möjlighet att beslagta fisk och annan egendom som påträffas i samband med en överträdelse.

Fiskeriverket har emellertid till regeringen uppgett att verket anser att gällande regler inte ger tillräckligt stöd för att befattningshavare hos Fiskeriverket har rätt att ta egendom i beslag. På grund av den osäkerhet som man anser att det finns när det gäller verkets befogenhet att beslagta fisk och annan egendom och risken för att begå tjänstefel har verket därför beslutat att inte genomföra beslag.

Mot denna bakgrund finns ett behov av att se över bestämmelsen i fiskelagen om befogenhet att beslagta fisk och annan egendom i samband med att en överträdelse upptäcks. Med anledning av detta har det inom Jordbruksdepartementet upprättats en promemoria – Promemoria med förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787). Promemorians lagförslag finns i *bilaga 1*. Promemorian har remissbehandlats och en förteckning över de remissinstanser som yttrat sig finns i *bilaga 2*. En sammanställning över remissyttrandena finns tillgänglig i Jordbruksdepartementet (dnr Jo2008/737).

Lagrådet

Regeringen beslutade den 11 september 2008 att inhämta Lagrådets yttrande över det lagförslag som återges i *bilaga 3*. Lagrådets yttrande återges i *bilaga 4*. Med anledning av Lagrådets synpunkter har förslaget justerats. Detta redovisas i kapitel 5.

4 Bakgrund och gällande rätt

Fiskelagstiftningen syftar bl.a. till att skapa ett hållbart nyttjande av fiskeresurserna genom att skydda fiskbestånden från överexploatering. För att uppnå detta syfte krävs en fungerande och effektiv kontroll. Relevanta bestämmelser i detta avseende finns bl.a. i 34 och 47 §§ fiskelagen.

I 34 § fiskelagen ges kontrollanterna rätt att få tillträde till bland annat fartyg och anläggningar samt att få de upplysningar, de handlingar och den hjälp som behövs för tillsynen. I 47 § fiskelagen finns bestämmelser om beslagtagande av bland annat fisk, fiskefartyg och redskap.

I 34 § andra stycket fiskelagen i dess ursprungliga lydelse angavs att fisketillsynsman eller annan behörig tjänsteman får vidta vissa tillsyns-

åtgärder, bland annat undersöka fisk och fartyg, för att kontrollera efterlevnaden av fiskebestämmelserna. Av förarbetena till lagen (prop. 1992/93:232, s. 72) framgår att med annan behörig tjänsteman avses polis eller kustbevakningstjänsteman. Genom en ändring 1995 kom bestämmelsen att omfatta även tillsyn över efterlevnaden av gemenskapsrättsliga bestämmelser. Samtidigt omformulerades bestämmelsen i övrigt för att ge en bättre beskrivning av de tjänstemän som svarar för fiske-tillsynen. Av denna lydelse framgår att fisketillsynsman som förordnats därtill eller annan tjänsteman i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser av fiske har rätt att vidta vissa tillsyns-åtgärder, bland annat att få tillträde till fartyg och erhålla nödvändiga upplysningar. I förarbetena till lagen (prop. 1995/96:8, s. 24) angavs att med tjänstemän som svarar för fisketillsynen främst avses tjänstemän vid Kustbevakningen och polisen. Sedan Fiskeriverket påpekat att viss tillsyn även utförs av befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen fann regeringen att det var lämpligt att komplettera tillsynsparagrafen så att det framgår att befogenheter att bereda sig tillträde och få upplysningar också kan gälla befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen (prop. 2002/03:41, s. 18). Denna ändring trädde i kraft den 1 juli 2003.

I 47 § andra stycket fiskelagen i dess ursprungliga lydelse angavs att beslag får göras av fisketillsynsman som förordnats därtill eller annan behörig tjänsteman och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom. I författningskommentaren till paragrafen (prop. 1992/93:232, s. 76) anges att med behörig tjänsteman avses här, liksom i 34 §, polis och kustbevakningstjänsteman. Bestämmelsen ändrades 1995 för att överensstämma med 34 §. I författningskommentaren (prop. 1995/96:8, s. 25) hänvisas till kommentaren avseende 34 §, i vilken anges att det med annan tjänsteman främst avses tjänsteman vid Kustbevakningen och polisen. Däremot medförde den ändring av 34 § som genomfördes 2003 inte någon motsvarande ändring av 47 §. Befogenhet att göra beslag tillkommer således enligt nu gällande lydelse fisketillsynsman som förordnats därtill eller annan tjänsteman i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom.

5 Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom

Regeringens förslag: Befattningshavare hos Kustbevakningen, Fiskeriverket eller länsstyrelsen ska uttryckligen ha befogenhet att ta fisk och annan egendom i beslag.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att befogenhet att göra beslag ska tillkomma fisketillsynsman som förordnats därtill och annan befattningshavare hos Fiskeriverket, länsstyrelsen eller annan myndighet i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om

fiske. I promemorian anges att tjänstemän vid Kustbevakningen och polisen enligt förarbetena har sådan befogenhet.

Remissinstanserna: Samtliga remissinstanser tillstyrker eller har inget att erinra mot promemorians förslag. *Kustbevakningen* framhåller dock att den föreslagna lydelsen av 47 § fiskelagen lätt kan misstolkas. Lagtexten kan tolkas så att rätten att ta föremål i beslag gäller alla befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen och dessutom befattningshavare hos annan myndighet i vars uppgifter det ingår att bevaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske. Kustbevakningen anser därför att den föreslagna lydelsen bör ändras så att det tydligare framgår att kravet att ha till uppgift att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske gäller alla de olika befattningshavare som nämns. *Sveriges Fiskares Riksförbund* anser att ändringen är onödig, eftersom den nu gällande lydelsen av 47 § fiskelagen rimligen innefattar befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen. Dessutom kvarstår efter ändringen en abstrakt avgränsad personkrets. Det borde i bestämmelsen explicit anges vilka som avses. Tillägget ”eller annan myndighet” saknar då betydelse.

Skälen för regeringens förslag: Genom att 34 § fiskelagen 2003 kompletterades till att även avse befattningshavare hos Fiskeriverket och länsstyrelsen, utan att motsvarande ändring gjordes i 47 § fiskelagen, har en osäkerhet uppstått rörande omfattningen av 47 §. Denna osäkerhet har särskilt aktualiserats i samband med att bland annat landningskontrollen överfördes till Fiskeriverket under 2007. Fiskeriverket har till regeringen uppgett att verket, på grund av den osäkerhet som råder när det gäller verkets befogenhet att beslagta egendom och risken för att begå tjänstefel, har beslutat att inte genomföra beslag.

För att det ska vara ändamålsenligt att utföra landningskontroller och för att syftet med kontrollerna ska kunna uppnås krävs att det finns en möjlighet för kontrollmyndigheterna att beslagta fisk och annan egendom som påträffas i samband med en överträdelse. Det är således angeläget att Fiskeriverkets befattningshavare har denna möjlighet att beslagta fisk och annan egendom vid upptäckt av en överträdelse.

Det är viktigt att regelverket är tydligt och förutsebart. Detta gäller i särskilt hög grad bestämmelser om tvångsmedel. För att undanröja de tveksamheter som finns rörande Fiskeriverkets möjlighet att göra beslag bör det i 47 § fiskelagen tydliggöras att även befattningshavare hos Fiskeriverket har befogenhet att beslagta egendom.

Kretsen av personer som kunde utöva tillsyn och göra beslag enligt 34 och 47 §§ var fram till 2003 likalydande. Länsstyrelsens roll i fiskerikontrollen är enligt det betänkande som har presenterats av utredningen om fiskerikontrollen Den svenska fiskerikontrollen – en utvärdering (SOU 2005:27) oklar. Genom lagändringen 2003 fick befattningshavare hos länsstyrelserna, samtidigt som befattningshavare hos Fiskeriverket, emellertid enligt 34 § befogenhet att bereda sig tillträde till bland annat fartyg och anläggningar i syfte att vidta tillsynsåtgärder. Befattningshavare hos länsstyrelserna har således befogenhet att utöva tillsyn och kan därvid upptäcka överträdelser. Dessa befattningshavare bör därför också ha en motsvarande rätt att göra beslag, vilket bör komma till klart uttryck i lagen.

Regeringen anser, i likhet med *Sveriges Fiskares Riksförbund*, att det för att undvika alla tveksamheter är lämpligt att i lagen uttömmande precisera de myndigheter vid vilka det finns tjänstemän som har befogenhet att ta egendom i beslag. I tidigare förarbeten har angetts att de befattningshavare som avsågs ha befogenhet att göra beslag med stöd av paragrafen var befattningshavare vid Kustbevakningen och polisen. I lagrådsremissens lagförslag angavs därför att befogenheter enligt paragrafens första stycke tillkommer polismän, förordnade fisketillsynsmän samt befattningshavare hos Kustbevakningen, Fiskeriverket eller länsstyrelsen i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske.

Det har inte ifrågasatts att befogenheten att ta egendom i beslag med stöd av 47 § omfattar tjänsteman vid Kustbevakningen. I lagen bör alltså uttryckligen anges att befattningshavare hos Kustbevakningen har befogenhet att ta egendom i beslag. Därmed undviks även de tolkningsproblem som *Kustbevakningen* har uppmärksammat.

När det gäller polismän har *Lagrådet* avstyrkt remissförslaget, med hänvisning till att polismäns befogenhet att ta egendom i beslag regleras i rättegångsbalken (27 kap. 4 §) och att 47 § fiskelagen inte till följd av 27 kap. 17 § rättegångsbalken kan innebära någon ändring när det gäller polismännens befogenheter.

Enligt 27 kap. 4 § rättegångsbalken får en polisman ta egendom i beslag bland annat i samband med att han eller hon griper någon eller verkställer husrannsakan, men även i andra fall då fara är i dröjsmål. Beslag kan enligt huvudregeln göras av föremål bland annat om de skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brott eller om de på grund av brott skäligen kan antas bli förverkade. En polisman som har tagit egendom i beslag ska anmäla detta till undersökningsledaren eller åklagaren, som omedelbart ska pröva om beslaget ska bestå. En polisman har således enligt rättegångsbalken befogenhet att vid fara i dröjsmål ta egendom i beslag. Det finns därför inte skäl att låta polismän ingå i uppräkningslistan i 47 § fiskelagen av de tjänstemän som har befogenheter att ta egendom i beslag.

6 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: Lagändringen ska träda i kraft den 1 februari 2009.

Regeringens bedömning: Några övergångsbestämmelser är inte nödvändiga.

Promemorians förslag: Överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte berört denna fråga.

Skälen för regeringens bedömning: Ett beslut att ta egendom i beslag ska fattas i samband med att en tillsynsåtgärd eller liknande åtgärd utförs. Den nya lydelsen av 47 § fiskelagen kommer därvid att gälla vid tillsyn som utförs efter det att lagändringen har trätt i kraft. Någon övergångsbestämmelse är inte nödvändig.

Den föreslagna ändringen syftar till att klargöra vilka befattningshavare som har befogenhet att ta fisk och annan egendom i beslag enligt 47 § fiskelagen. Den föreslagna ändringen kommer att bidra till att effektivisera kontrollen av att fiskelagstiftningen efterlevs. Befattningshavare som har till uppgift att övervaka att fiskelagstiftningen efterlevs ges möjlighet att fullgöra sina uppgifter på ett tillfredsställande sätt.

Förslaget innebär inte några ökade kostnader.

8 Författningskommentar till ändring i fiskelagen

47 §

Paragrafen har utformats i enlighet med *Lagrådets* förslag.

I paragrafens *andra stycke* införs en uttömmande uppräkningslista av de befattningshavare som har befogenhet att ta egendom i beslag och de myndigheter vid vilka det finns tjänstemän som har sådan befogenhet.

Författningsförslag i promemorian med förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787)

Prop. 2008/09:58
Bilaga 1

Härigenom föreskrivs i fråga om fiskelagen (1993:787) att 47 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §

Om någon ertappas på bar gärning när han begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket tillkommer fisketillsynsman som förordnats därtill *eller annan tjänsteman* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom.

Befogenheter enligt första stycket tillkommer fisketillsynsman som förordnats därtill *och annan befattningshavare hos Fiskeriverket, länsstyrelsen eller annan myndighet* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *skall* detta skyndsamt anmälas till polis- eller åklagarmyndigheten. Den som tar emot anmälan skall förfara som om han själv gjort beslaget.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *ska* detta skyndsamt anmälas till polis- eller åklagarmyndigheten. Den som tar emot anmälan ska förfara som om han själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *skall* omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan ske utan särskilda kostnader eller besvär.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *ska* omedelbart efter beslaget släppas ut i det vattenområde där den fångats, om den är levnadsduglig och det kan ske utan särskilda kostnader eller besvär.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Förteckning över remissinstanser som yttrat sig över promemorian

Prop. 2008/09:58
Bilaga 2

Efter remiss har yttrande över promemorian med förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787) avgetts av Svea hovrätt, Åklagarmyndigheten, Rikspolisstyrelsen, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Länsstyrelsen i Västra Götalands län, Länsstyrelsen i Blekinge län, Kustbevakningen, Fiskeriverket och Sveriges Fiskares Riksförbund.

Härigenom föreskrivs i fråga om fiskelagen (1993:787) att 47 § ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

47 §²

Om någon ertappas på bar gärning när han begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket *tillkommer* fisketillsynsman som förordnats *därtill eller annan tjänsteman* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom.

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *skall* detta skyndsamt anmälas till *polis- eller åklagarmyndigheten*. Den som tar emot anmälan *skall* förfara som om han själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *skall* omedelbart efter be-

Om någon ertappas på bar gärning när han *eller hon* begår brott enligt denna lag, får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål som

1. skäligen kan antas ha betydelse för utredning av brottet, eller
2. kan antas bli föremål för förverkande enligt denna lag.

Befogenheter enligt första stycket *har*

1. *polismän,*
2. *förordnade fisketillsynsmän,*
3. *befattningshavare hos Kustbevakningen, Fiskeriverket eller länsstyrelsen* i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske.

Samma befogenhet har, om fisket kränker enskild fiskerätt, den som innehar fiskerätten eller den som företräder honom *eller henne.*

Om egendom har tagits i beslag enligt första stycket *ska* detta skyndsamt anmälas till *polismyndigheten eller åklagare*. Den som tar emot anmälan ska förfara som om han *eller hon* själv gjort beslaget.

Om innehavaren av enskild fiskerätt eller den som företräder honom *eller henne* har tagit fisk i beslag, får dock fiskerättshavaren behålla fisken utan att anmäla det, om beslaget bara grundar sig på denna lag.

Fisk som tagits i beslag och som uppenbarligen bör förklaras förverkad *ska* omedelbart efter be-

² Senaste lydelse 1995:1388.

slaget släppas ut i det vatten-
område där den fångats, om den är
levnadsduglig och det kan ske utan
särskilda kostnader eller besvär.

slaget släppas ut i det vatten-
område där den fångats, om den är
levnadsduglig och det kan ske utan
särskilda kostnader eller besvär.

Prop. 2008/09:58
Bilaga 3

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2009.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-09-22

Närvarande: F.d. justitierådet Nina Pripp, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom enligt fiskelagen

Enligt en lagrådsremiss den 11 september 2008 (Jordbruksdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i fiskelagen (1993:787).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av kammarrättsassessorn Marika Pock.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Enligt 47 § fiskelagen får beslag göras av fisk, redskap, fiskefartyg eller andra föremål när någon ertappas på bar gärning när han begår brott mot fiskelagen. I remissen föreslås lagändringar, som syftar till en uttömmande reglering av de myndigheter vid vilka det finns befattningshavare som har befogenhet att göra beslag enligt den angivna bestämmelsen. Förslaget är föranlett främst av att det hos Fiskeriverket uppstått tvivel om huruvida verket enligt gällande rätt har den nyss nämnda befogenheten och innebär att uppräknningen i 47 § andra stycket av dem som det tillkommer att göra beslag ändras på så sätt att det uttryckligen anges vilka befattningshavare det gäller.

Lagrådet har i sak inte något att invända mot att de i lagförslaget nämnda befattningshavarna har befogenhet att göra de aktuella beslagen. När det gäller behovet av den nu föreslagna lagstiftningen har Lagrådet övervägt att föreslå att frågan överlämnas till den pågående Fiskelagsutredningen (Jo 2007:03) som har till uppgift att se över den svenska fiskelagstiftningen och utarbeta förslag till en ny fiskevårdslag (dir. 2007:125). Med hänsyn till angelägenheten av att det inte råder någon oklarhet, främst när det gäller Fiskeriverkets befogenheter i det nu aktuella avseendet, har Lagrådet inte något att erinra mot en lagändring nu. Behovet av ett klagörande har också påtalats av Utredningen om kustbevakningens befogenheter i betänkandet Kustbevakningens rättsliga befogenheter (SOU 2008:55). Se s. 582 f.

När det gäller den lagtekniska lösningen lämnar Lagrådet följande synpunkter och förslag.

I förslaget till 47 § andra stycket 1 anges polismän som sådana befattningshavare som har rätt att göra beslag. Förslaget i denna del finns, mot vad som sägs under avsnitt 5 i remissen, inte med i den

remissbehandlade promemorian och det har därför inte kunnat kommenteras av remissinstanserna. Regler om polismäns rätt att ta egendom i beslag finns i rättegångsbalken (27 kap. 4 §). Enligt Lagrådets mening kan 47 § fiskelagen inte till följd av 27 kap. 17 § rättegångsbalken innebära någon ändring när det gäller polismännens befogenheter. Härtill kommer att förfaranderegler i paragrafens föreslagna fjärde stycke passar mindre väl in då en polisman gjort beslaget. Lagrådet avstyrker remissförslaget i denna del.

I förslaget till 47 § andra stycket 2 anges ”förordnade fisketillsynsmän” som behöriga att göra beslag. Uttrycket ersätter gällande rätts ”fisketillsynsman som förordnats därtill”. Enligt Lagrådets mening är den föreslagna lydelsen oklar. I klarhetens intresse kan punkten i stället formuleras ”fisketillsynsmän som getts förordnande enligt 34 § tredje stycket”.

Med den föreslagna ändringen av 47 § andra stycket 3 åsyftas, som Lagrådet uppfattar det, att de befattningshavare som avses i paragrafen är de som har i uppgift att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske och som nämns i 34 § andra stycket. Lagrådet föreslår ett förtydligande av lagtexten i denna del.

Med hänvisning till det nu sagda föreslår Lagrådet att 47 § andra stycket får följande lydelse:

Befogenheter enligt första stycket har

1. fisketillsynsmän som getts förordnande enligt 34 § tredje stycket, och
2. sådana befattningshavare hos Kustbevakningen, Fiskeriverket eller länsstyrelsen i vars uppgifter det ingår att övervaka efterlevnaden av bestämmelser om fiske.

Lagrrådet vill här tillägga att en avsikt med de föreslagna ändringarna i 47 § enligt remissen synes vara att få till stånd en samordning med bestämmelserna i 34 § andra stycket. Det kan därför finnas anledning att under det fortsatta arbetet se över bestämmelserna i 34 §.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 23 oktober 2008

Närvarande: Statsministern Reinfeldt, ordförande, och statsråden Olofsson, Odell, Bildt, Husmark Pehrsson, Leijonborg, Larsson, Erlandsson, Torstensson, Carlgren, Hägglund, Björklund, Carlsson, Littorin, Malmström, Sabuni, Tolgfors

Föredragande: statsrådet Erlandsson

Regeringen beslutar proposition 2008/09:58 Befogenhet att beslagta fisk och annan egendom enligt fiskelagen